

SLOVENSKI POROČEVALEC

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SLOVENIJE

Ljubljana, četrtek, 9. februarja 1950.

LETO XI, ŠT. 35 / POSAMEZNA ŠTEVILKA 2 DIN

V SLOVENIJI IMA ŽE VSAK OSMI HRANILNO

»Zrno do zrna pogača, dinar na dinar palača.« pravi ljudski pregovor. Šasih so res rasle iz privarčevanih in od ust pritržanih dinarjev delovnih ljudi palače kapitalističnih izkoriščevalcev. Danes prispevajo naši delovni ljudje z varčevanjem h graditvi drugih »palač«, takšnih, ki služijo njim samim in so njihova skupna last: Litostroji, Rade Končar, Zeleznik, Jablanica, Moste, Vinodol, Vuzenica itd. Denarja, ki ga naš delovni človek naloži v hranilnico, si ne pritrga od ust, ker je zasluzek tak, da mu zaradi vlaganja ni treba trpeti pomanjkanja. Končno nalaga ne za slabše čase, kakor je to bilo včasih, marveč zato, ker ve, da si tudi z varčevanjem ustvarja lepšo prihodnost in še boljše življenje. Da se vsega tega naši delovni ljudje dobro zavedajo, kažejo uspehi, ki smo jih doslej dosegli v naši hranilni službi, posebno pa še v tednu demarnega varčevanja.

Doslej je bilo pri nas ustanovljenih pri podjetjih in ustanovah 765 hranilnih blagajen, v katere se je vpisalo 35.000 vlagateljev. Ti so vložili nad 20 milijonov dinarjev svojih prihrankov. Samo v decembru in januarju je bilo nanovo ustanovljenih 142 hranilnih blagajen. Tudi hranilnokreditni odseki pri kmetijskih združenjih so vidno napredovali. Ustanovljenih je bilo 628 odsekov, v katere se je vpisalo 15.000 vlagateljev. Samo v decembru in januarju je bilo ustanovljenih 90 odsekov. Narodna banka, komunalne banke in krajevne hranilnice so pridobile doslej 53.000 vlagateljev. To pomeni, da tudi naši delovni kmetje množično vlagajo svoje prihranke na

hranilne knjižice. Med našimi delovnimi ljudmi so še najbolj priljubljene splošne hranilne knjižice, katerih število se je povečalo na 99.000.

Iz vsega, kar smo pravkar navedli, je razvidno, da je v Ljudski republiki Sloveniji okrog 167.000 vlagateljev, ki so vložili nad pol milijarde dinarjev svojih prihrankov. Iz tega pa tudi sledi, da ima pri nas že vsak osmi prebivalec svojo hranilno knjižico. Samo v tednu varčevanja se je število vlagateljev povečalo za 42.000, njihovi prihranki pa so narasli za 15 odstotkov. Plan, ki je bil predpisan za našo republiko, smo na ta način ne samo dosegli, marveč tudi presegle.

Za te velike uspehe gre nedvomno velika zasluga sindikalnim in frontnim organizacijam, ki so se potrudile, da so s pravilnim prepričevanjem prikazale delovnim ljudem pomen in koristi, ki jih imajo od denarnega varčevanja tako posamezniki kakor skupnost. Z uspehi pa vendar še ne moremo biti povsem zadovoljni, kajti če primerjamo rezultate tedna demarnega varčevanja v posameznih okrajih, vidimo, da v nekaterih okrajih za popularizacijo demarnega varčevanja niso vložili dovolj truda. V tednu varčevanja so dosegli največje uspehe v okrajih Kranj, Murska Sobota in Gorica. Za popularizacijo varčevanja med delovnimi kmeti so se posebno zavzele nekatere okrajne zveze kmetijskih združenj, tako n. pr. v Kranju, v Celju, na Jesenicah in v Dol. Lendavi.

Hranilne blagajne po podjetjih in ustanovah, ki so bile ustanovljene z

KNJIŽICO

namenom, da našim delovnim ljudem olajšajo vlaganje in dviganje prihrankov na samem delovnem mestu, nedvomno prav zaradi tega dobro uspevajo. To potrjuje tudi dejstvo, da so se v mnogih podjetjih vključili v hranilne blagajne celotni delovni kolektivi.

Seveda se ne bomo zadovoljili z doseženimi uspehi. Trudili se bomo naprej, da se bodo velikanski množični vlagateljev priključili tudi tisti delovni ljudje, ki doslej še tega niso storili. Množične organizacije pa bodo predvsem skrbele, da se bo varčevanje neprestano razvijalo, zlasti pa še, da vloge ne bodo pritekale v hranilniške kampanjsko, temveč redno vsak mesec.

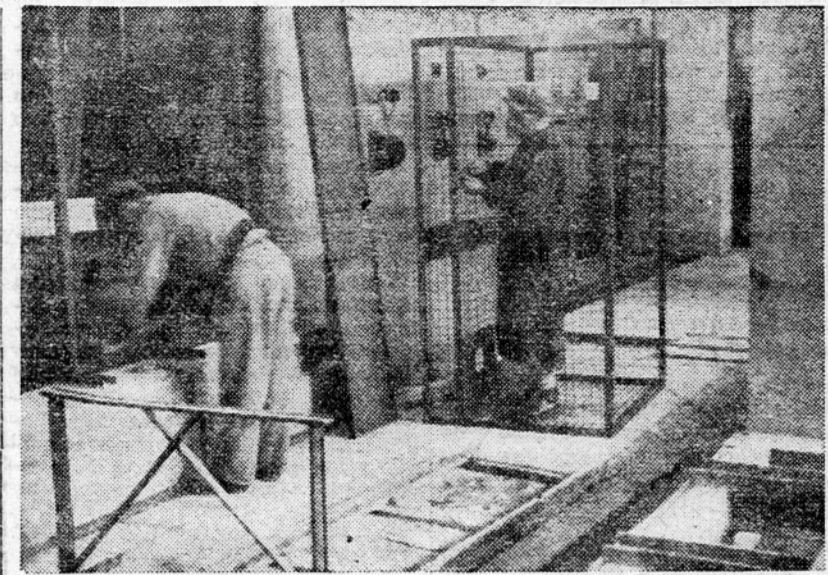
Nova ljubljanska

135 kilovatna radijska postaja

bo začela delati spomladi

Lani šele sredi jeseni so na najprimernejšem mestu severno od Ljubljane začeli zidati in delavci republiškega gradbenega podjetja »Projekta iz Kranja graditi veliko, prostorno zgradbo za novo ljubljansko radijsko oddajno postajo. Gradbena dela so nadaljevali vsi jesen, pa tudi pozimi. V izredno kratkem času — v 35 dneh — je požrtvovalni delovni kolektiv gradbenega podjetja »Projekta v grobem sezidal stavbo za veliki ljubljanski oddajnik.

Na januarjem proračunskem zasedanju Ljudske skupščine Slovenije je predsednik republiške planske komisije tov. Sergej Kraigher v svojem poročilu lahko povedal med drugim tudi naslednje: »Komite za radio-difuzno službo pri vladi LRS bo že

Iz šole v delavnice, iz njih pa med monterje novega ljubljanskega oddajnika. To je največja preizkušnja za mladega radiotehnika Mihaela Pavliča.

v prvem četrtletju odprti novo radijsko oddajno postajo z jakostjo 135 kilovatov, ki bo tako poleg novih radijskih oddajnih postaj v Beogradu in Zagrebu izmed največjih v Srednji Evropi. Na gradbišču nove radijske oddajne postaje se je razvila bitka, da bo ljubljanski oddajnik zgrajen v določenem roku. Zidarji so tako pohiteli z ureditvijo notranjih prostorov, da so nedavno že začeli delati tudi monterji. Pred dobrim tednom so se lotili sestavljanja in postavljanja številnih naprav in aparatov za oddajnik, ki ga je dobavila neka inozemska tovarna. Od jutra do mraka montirajo v prostornih dvoranah najrazličnejše dele — transformatorje, usmerjevalce, stikalne plošče — in pripravljajo poslavitev aparature. Brž ko bo postaja gotova, bodo začeli poizkusno oddajati.

Napredek, ki ga bo s tem dosegel naš slovenski radio, je neprecenljiv, čeprav si ljubljanci ne smemo od naših radijskih sprejemnikov preveč obetati; pač pa bodo Ljubljano lahko poslušali ne le v vsej Sloveniji, marveč tudi daleč preko njenih meja. Oddaje novega ljubljanskega oddajnika se bodo slišale brez motenj, še enkrat močneje, kakor jih trenutno zmore le 15 kilovatni ljubljanski oddajnik pri Kranju, ki je bil z vztrajnim delom domačih strokovnjakov sestavljen iz ostankov vojnega plana ter številnih izdelkov domačih amaterjev. Tako se bodo v nočeh slišale oddaje tudi v predelih, oddaljenih od ljubljanske oddajne postaje do 2000 km (n. pr. do Hamburga), podnevi pa v okolici 200 km.

Predvojna ljubljanska postaja, ki so jo bombardirali in tudi razbili na lastni nemški letalci že v prvih dneh vojne, je imela moč samo 5 kilovatov. Skupna moč vseh radijskih oddajnikov v stari Jugoslaviji pa je zalegla le nekaj več, kolikor zmore eden izmed 20 kilovatnih oddajnikov, kakršne

imamo danes že v drugih ljudskih republikah.

Nova ljubljanska postaja bo srednjevalovna in bo po dogovoru evropskih držav o spremembi in določitvi valovnih dolžin oddajala na valu 327 metrov. Oddajnik bo imel le en visok antenski stolp. Do radijske oddajne postaje sta že speljana 2 daljnovoda po 20.000 voltov. Novi oddajnik bo potreboval za svoje oddaje toliko električne energije, kolikor je n. pr. potrebuje hkrati okrog 1200 likalnikov, kar je približno polovica električne energije, ki jo proizvaja 1000 kilovatna elektrarna centrala pri Tacnu pod Smarno goru.

Z zgraditvijo novega ljubljanskega oddajnika bomo napravili pomemben korak k izpolnitvi plana, ki določa zgraditev radijskih oddajnih postaj z jakostjo 850 kilovatov že v prvi petletki. Slovenske oddaje velikega ljubljanskega oddajnika bodo pričale daleč po svetu resnico o naših edinstvenih uspehih in zmagah, o bitki za socializem ter za gospodarski in kulturni napredek vseh naših narodov.

Velike investicije ZA STANOVANJA IN VODOVOD v Ljubljani

V torek je na svojem VIII. rednem zasedanju razpravljala mestni ljudski odbor glavnega mesta Ljubljane o proračunu za leto 1950, ki znaša 454 milijonov din dohodkov in prav toliko izdatkov. Predsednik mestnega ljudskega

Reorganizacija glavnih direktij ministrstva za lesno industrijo

Vlada LRS je izdala uredbu o reorganizaciji glavnih direktij ministrstva za lesno industrijo. Pri tem ministrstvu bodo odslej kot operativni upravni voditelji republiški podjetji tega resora tri glavne direktije, in sicer za lesno proizvodnjo, za lesno predelovalno industrijo in za promet z lesom. V glavno direktijo za lesno proizvodnjo se poleg republiških lesnoindustrijskih podjetij vključijo tudi republiška gozdarska avtopodjetja. Ta glavna direktija bo povezovala delo teh podjetij in organizirala celotno kamionsko prevozno službo v resoru ministrstva za lesno industrijo.

SVETOVNO PRVENSTVO V SMUCANJU

RAZINGER najboljši Srednjeevropec v teku na 50 km

Po uradnem sporočilu je jugoslovanski reprezentant Tone Razinger v smučarskem teku na 50 km, ki je bil v ponedeljek 6. februarja v Rumfordu, zasedel 18. mesto (3:24,53 sek.) in ne 19., kakor je bilo prvotno javljeno.

Plasman Razingerja je velik uspeh, posebno še zato, ker je bilo to njegovo prvo tekmovalje na tako dolgi progi. Dober plasman jugoslovanskega smučarja je vzbudil veliko presenečenje vseh tekmovalcev in vodij moštev. Po končanem teku so Razingerju čestitali in hvallili njegovo dobro tehniko ter taktiko pri vožnji. Zanimivo je pripomniti, da se je Razinger najbolje plasiral od vseh srednjeevropskih tekmovalcev, predvsem zaradi tega, ker je pravilno uporabil svoje sile med tekmo. Nasprotno pa so mnogi znani smučarji v začetku tekme vzeli prehitro tempo, tako da so morali nekateri že med 20. in 30. km odstopiti od tekmovalja, med drugimi Loukila in Vellonen (Finska), Hermansen (Norveška), Bricker (Švica). Finski tekmovalci so zaradi napačne taktike v teku precej pokvarili svoj končni plasman. Njihov tekmovalac Ratuola se je takoj zatem, ko je šel skozi cilj, zgrudil od onemoglosti. Po teku je vodja finskega moštva povabil našega tekmovalca Razingerja na veliko smučarsko tekmovalje, ki bo v kratkem na Finskem.

Tone Razinger je dal za naš tisk tole izjavo o svojem plasmanu pri tekmovalju v teku na 50 km, najnapornejši smučarski disciplini: »V začetku vožnje sem pazil na to, da bi si prihranil moč za zadnji, najtežji del proge,

kjer sem nameraval povečati tempo. Na približno 38 km sem imel krizo, po kateri pa sem precej laže vozil. Na tem delu proge sem prehitel znanega finskega tekmovalca Sipilä, ki je startal kot tretji tekmovalac pred menoj. (Fincec je imel startno številko 16, Razinger pa 19). Proga je bila naporna in med tekmo je začelo snežiti. Na cilj sem prispel v dobri kondiciji. Po tekmovalju so bile razdeljene nagrade tekmovalcem v teku na 18 in 50 km. Vodja našega moštva Svigelj in reprezentant Razinger sta bila imenovana za častna člana smučarskega kluba v Rumfordu.

Naši smučarji na Koroskem

Skupina jugoslovanskih smučarjev, ki je v soboto in nedeljo tekmovala v Badgasteinu, je prispela v ponedeljek na Korosko. Včeraj so naši smučarji položili venci na spomenik padlih partizanov pri St. Rupertu pri Velikovu. Včeraj so nastopili v St. Janžu na mali skakalnici, ki so jo zgradili mladinci Slovenske Koroske.

Namizno-teniška reprezentanca Indije v Jugoslaviji

V Subotico je prispela indijska namiznoteniška reprezentanca, ki se je včeraj pomerila z igralci Spartaka. Indijski reprezentanti bodo gostovali tudi v Somboru, Novem Sadu, Beogradu, Zagrebu, Opatiji, Kranju in na Jesenicah.

Maršal Tito, kandidat okrajev Daruvar in Bosanski Petrovac

V Daruvaru je bila včeraj skupna plenarna seja odborov Ljudske fronte za okraja Daruvar in Bosanski Petrovac. Za kandidata pri volitvah v Zvezni svet Ljudske skupščine FLRJ je bil predlagan maršal Tito, za njegovega namestnika pa minister za delo pri vladi LR Bosne in Hercegovine Vasa Trikić. Po seji je bilo veliko množično zborovanje, na katerem je nad 4000 prebivalcev z navdušenjem odobraval predlagano kandidaturu.

Franc Leskošek, kandidat Celja

Šnoči so v Celju na razširjenem plenumu okrajnega odbora Ljudske fronte Celje-mesto predstavniki osnovnih frontnih organizacij soglasno izvolili za kandidata v Zvezni svet Ljudske skupščine FLRJ starega proletarskega borca iz Celja, sedaj člana Politbiroja CK KPJ in zveznega ministra za težko industrijo Franca Leskoška, za namestnika pa Albina Medveda, rudarja, predsednika Sindikalnega sveta Celje-mesto in člana biroja Mestnega komiteja KPS Celje.

Izid volitev organov Ljudske fronte v Srbiji

Včeraj so bili objavljeni končni rezultati o volitvah organov Ljudske fronte v vsej Srbiji. Glasovalo je 97,14 odstotka pisanih volivcev. Najboljša volivna udeležba je bila v Beogradu. Med oblastni je na prvem mestu titovo-uziška oblast, med okraji pa goriški in kameniški, ki sta dosegla skoraj odstotno volivno udeležbo.

Zasedanje plenuma CK KP Črne gore

Tretji plenum CK KP Črne gore je končal svoje zasedanje, na katerem je razpravljal predvsem o šolstvu in o gospodarstvu. Opozoril je na šolska in prosvetna vprašanja, ki še niso v skladu s sklepi plenuma CK KPJ, glede gospodarstva pa je ugotovil, da so bili doseženi dobri uspehi pri socialistični preobrazbi vasi. Frontne in množične organizacije so dosegle sicer dobre uspehe z raznimi delovnimi akcijami, pospešiti pa morajo večjo skrb pridobivanju stalnih delovnih sil za razna podjetja v republiku.

FRONTNI VOLIVNI KOMISIJI za goriško oblast in mesto Ljubljano

Pred dnevi sta bili v Postojni in Ljubljani seji Izvršnih odborov Osvoobodilne fronte, na katerih so obravnavali bližnje volitve v Ljudsko skupščino FLRJ in izvolili frontno volivno komisijo za goriško oblast in frontno volivno komisijo za Ljubljano-mesto. V volivni komisiji goriške oblasti je 13 članov, v ljubljanski pa 16.

V volivni komisiji za goriško oblast so naslednji člani: Humar Slavko, član oblastnega partijskega biroja, Doygan Ervin, organizacijski sekretar oblastnega komiteja Partije, Ros Jan, član oblastnega partijskega biroja, Matjaž Gabriel, predsednik kmetijske komisije, Petrinja Danilo, podpredsednik oblastnega ljudskega odbora, Jerala Željko, tajnik oblastnega ljudskega odbora, Mozetič Anton, sekretar oblastnega odbora Fronte, Guid Kristina, sekretar oblastnega odbora Fronte žena, Dugolin Avgust, sekretar oblastnega odbora Zveze borcev, Kobe Peter, okrajni javni tožilec, Valenčič Jože, član oblastnega ljudskega od-

bora, Cink Stojan, predsednik oblastnega sindikalnega sveta in Mirič Franc, sekretar oblastnega komiteja Ljudske miadine.

V volivno komisijo v Ljubljano-mesto so bili izvoljeni naslednji tovariši: Repin Ivan, organizacijski sekretar mestnega komiteja Partije, Milčinski dr. Janez, podpredsednik mestnega odbora Fronte, Gorjan Joško, član izvršnega mestnega odbora Osvoobodilne fronte, Ledinek Miloš, pomočnik ministra za prosveto LRS, Semič Vukasin, major JA, Robida Danijel, član mestnega komiteja Komunistične partije, Liška Janko, tajnik mestnega izvršnega odbora Fronte, Kovac Albin, predsednik KSS, Kavčič Jože, sekretar mestnega odbora Fronte, Zagar Fani, sekretar mestnega odbora žena, Rode Mitja, sekretar mestnega komiteja Ljudske miadine, Kavčič Marjan, organizacijski sekretar mestnega odbora Zveze borcev, Segula Pavle, urednik lista »Gradimo«, in Savinc Stane, sekretar okrajnega odbora Osvoobodilne fronte Ljubljano-okolica.

V mestu Ljubljani so izvolili tudi že vse volivne frontne komisije po volivnih okrajih.

Velike hidrocentrale so presegle januarski plan

Naše največje hidrocentrale so v januarju po večini znatno presegle operativne plane. Tako je presegle svoj operativni plan hidrocentrala Fala za 35%, hidrocentrala Mariborski otok za 30%, hidrocentrala Manojlovac pri Sibeniku za 12%, hidrocentrala Dravograd za 4%, in hidrocentrala »Tito« na Cetini za 3%. Med termoelektrarnami pa sta v januarju najbolj presegle operativni plan nova elektrarna »Kostolac« (za 35%) in zagrebška elektrarna (za 18%).

Predstavnik FLRJ pri evropskem sedežu OZN odptoval v Zenevo

Beograd, 8. febr. (Tanjug) Danes je odptoval na svojo novo dolžnost kot stalni zastopnik FLRJ pri evropskem sedežu OZN v Zenevi Saljko Fejić, dosedanji načelnik oddelka ministrstva za zunanje zadeve FLRJ.

Izid nagradnega tekmovalja ministrstva za finance LRS in Narodne banke LRS ob tednu denarnega varčevanja

Republiška komisija za pospešitev denarnega varčevanja je pregledala uspehe, ki so jih posamezne organizacije in ustanove dosegle v tednu varčevanja pri popularizaciji varčevanja in pridobivanju novih vlagateljev. Pri tem je bilo ugotovljeno, da so dosegli največje uspehe v tednu varčevanja Okrajni sindikalni svet v Murski Soboti, ki prejme kot nagrado radijski aparat; sindikalna podružnica »Nik« v Zeleznikih, ki prejme kot nagrado radijski aparat; sindikalna podružnica Predilnice in tkalnice v Trzinu, ki prejme kot nagrado radijski aparat; sindikalna podružnica Oblastnega ljudskega odbora za mariborsko oblast, ki prejme kot nagrado radijski aparat; Okrajna zveza kmetijskih združenj Kranj, ki prejme kot nagrado radijski aparat.

Novi domači umetniški filmi

Letos bodo snemali v vsej državi 18 novih umetniških filmov in bo prišlo od tega na zvezno filmsko podjetje »Zvezda« 4, na republiška filmska podjetja pa 14 filmov. Slovensko filmsko podjetje »Triglav« bo izdelalo biografski film o pesniku Francetu Prešernu, filmsko podjetje Bosne in Hercegovine pa velik film o delu in borbi rudarjev za večjo produktivnost dela.

Uspehi reških podjetij

Rudarji istrskega okrožja so kljub začetnim težavam dosegli mesečni plan s 100,1 odstotka. Tvorica papirja na Reki, ki slovi po svojem odličnem kolektivu, je preseгла mesečni plan za 24 odstotkov. Največji uspeh pa je dosegla rafinerija nafte, ki je dosegla v januarju 143 odstotkov plana. Miner Miro Simčić in zidar Mato Krpan, ki delata v vojnostavbenem podjetju »Primorje«, sta se zavezala, da bosta do dneva volitev preseгла dnevno obveznost s 160 odstotki. Hkrati pa bosta tudi zboljšala kakovost,

RAZSTAVA SLOVENSKEGA SLIKARSTVA V DOBI REALIZMA — ODPRTA

Ljubljana, 8. febr. Včeraj popoldne so ob navzočnosti vidnih predstavnikov političnega in kulturnega življenja odprli v Moderni galeriji razstavo Slovensko slikarstvo v dobi realizma. Pred zbranimi odličniki in gosti je univ. prof. dr. Izidor Cankar podal cris razstave in analiziral v kratkem razstavljena dela posameznih slikarjev. Razstava je v kratkem časovnem zaporedju že druga velika prireditev Moderne galerije. Razstavo je odprl minister za znanost in kulturo dr. Jože Potrč. Po odprtju so si zbrani gostje ogledali razstavo, ki je izredno pomemben dogodek v celotnem našem kulturnem življenju.

Ivana Kobilica: Likarica (slika z razstave).

VREME

Napoved za petek

Oblačno s prehodnimi krajevnimi padavinami. Temperatura brez izjeme.

